

ایگور لیگاچف:

رئیس جمهور جدید روسیه

حتی یکسال

یک شرکت بزرگ را اداره نکرده

ترجمه بهروز بکتاشی

ایگور لیگاچف، دبیر دوم حزب کمونیست اتحاد شوروی در زمان دبیرکلی گرباچف، مقاله تازه‌ای درباره وضع اقتصادی روسیه و مقاسیه آن با اقتصاد دوران اتحاد شوروی نوشته است. این مقاله در آستانه آغاز به کار رئیس جمهور جدید روسیه نگاشته شده و لیگاچف با صراحةً می‌نویسد که رئیس جمهور جوان و جدید روسیه، تاکنون حتی برای یکسال نیز یک شرکت بزرگ را اداره نکرده است. این مقاله در دو بخش ترجمه شده که در این شماره و شماره آینده راه توده منتشر می‌شود.

همه کسانی‌که حقیقت برایشان با ارزش است، صرفنظر از علائق سیاسی، بر سر این نکته متفق القولند که دهه ۹۰ پس از فروپاشی اتحاد شوروی، غصب مالکیت عمومی برای ثروتمند شدن شخصی توسط گروهی از خانمین، احیاء کنندگان سیاسی از بین کارمندان رهبری حزب و دولت، بطور باور نکردنی سالهای دشوار و تراژیک برای خلق ما بود، که با تلفات بسیار، ویرانی در اقتصاد، علم، فرهنگ، محرومیت‌ها و تلفات در زندگی میلیونها انسان همراه بود. این جنایت با زور، وعده و عیده‌ای دروغین و عوامگریبی صورت گرفت. ادعا می‌کنند که سیستم شوروی بطور کامل سیمای خود را نشان داد و قابل اصلاح و بهتر شدن نبود. لازم بود که این سیستم در هم شکسته شود و با سیستم گویا کامل دیگری تعویض گردد.

آنچه را که به دوره ۸ ساله رهبری رئیس جمهور پوتین مربوط می‌شود، بنظر او «روسیه از نقطه نظر اقتصادی تغییر یافت و از نظر اجتماعی و سیاسی مستحکم تر گردید». من بلافاصله می‌گویم که با چنین ارزیابی خود فریبانه گذشته نزدیک، دشوار است که برای صعود مستمر کشور حساب باز کرد. بسختی لازم است ثابت کرد که برای تدوین خط مشی درست اجتماعی-اقتصادی کشور و موقفيت‌های آن، ارزیابی دقیق، تحلیل عمیق اوضاع و دلایل اصلی وضعیت پیش آمده کنونی در دولت لازم و ضروری است. آیا تغییراتی در اقتصاد صورت گرفته اند؟ بله. قادری استخراج نفت، گاز، ذغال، سنگ معدن، فلزکاری، تولید سیمان افزایش یافته است. درآمدها از صادرات مواد خام، از جمله نفت و قیمت‌های جهانی به ۱۰-۱۲ برابر افزایش داشته است. تغییرات بسیاری صورت گرفته اند اما عمدتاً در جهت و خامت. حتی یک رشته اقتصاد به سطح دوران شوروی نرسیده است.

بعنوان مثال، بهره وری کار در صنایع روسیه را که از مهمترین نمودارهای اقتصادی است به یاد آوریم. این بهره وری پائین تر و بیش از ۱۰ بار عقب تر از آمریکا است. در اتحاد شوروی این عقب ماندگی ۲ بار بود و به ما دائم می‌گویند که شکل خصوصی سرما به داری مالکیت ثمر بخش تر از شکل دولتی-سوسیالیستی است. حقیقتاً، همانطوریکه مشخص است، واقعیت عکس این قضیه است. بعلاوه، مجتمع ماشین سازی، الکترونیک که لکوموتیو‌های اقتصادی و تجسم پیشرفتهای علمی-تکنیکی در بخش تولید هستند در وضعیت نزول و فلاکت قرار دارند. تولید ابزار آلات، تراکتور، کمباین، ماشین‌های دیزلی، هوایپیما، کشتی، دستگاه‌های ساختمان سازی و علمی به اندازه ۱۰-۲۰ برابر و بیشتر کاهش یافته است. تولید محصولات الکترونیک تنها شامل ۳ درصد از سطح دوران شوروی است. ادعای این نکته که روسیه از نظر اجتماعی و سیاسی مستحکم تر گردیده موجب شگفتی است. جمعیت کشور

که ثروت اصلی دولت است، همانند دهه نود از بین می‌رود. در آمد سوپر پولداران بیش از ۴۰ برابر سریعتر از فقرا رشد می‌کند. تحصیل، درمان، مسکن سال به سال گرانتر و غیر قابل دسترسی می‌گردد.^۶ ۶ میلیون از جمعیت کشور کاسته شده است. در صورتیکه در روسیه شوروی در طی ۲۰ سال آخر آن ۱۵ میلیون بر جمعیت افزوده شده بود. ضمناً نمایندگان حکومت سرمایه تهمت زدن به شیوه زندگی شوروی با نامیدن «برابری در فقر» را ادامه می‌دهند.» (نیز اویسیمایا گازتا» ۱۶ آوریل ۲۰۰۸).

بر خلاف گرایش جهانی بسوی افزایش مالکیت بخش دولتی در تولید صنعتی (طی سده اخیر در جهان سهم مالکیت دولتی از ۸ درصد به ۴۸ درصد افزایش یافته است) در کشور ما بقایای مالکیت دولتی را به حراج گذاشته اند و دروازه‌ها را بطور وسیع به روی هجوم سرمایه خارجی گشوده اند. در روسیه نزدیک به ۲۰ هزار موسسه با شرکت سرمایه خارجی که شامل ۳ میلیون کارمند است وجود دارد. طی ۵ سال اخیر بطور متوسط ۴۵۰ موسسه در سال در بازار حراج بفروش رسیده است. این نکته نه واهی، بلکه واقعی است. حکومت هم اکنون گام هائی را که بسوی حفظ خط مشی کنونی اجتماعی- اقتصادی، القای شیوه تولید کاپیتالیستی، حکومت بورژوازی کلان و بوروکرات‌های دولتی بر می‌دارد، به نمايش می‌گذارد. رئیس جمهور مدووف کار خود را با ملاقات الیگارشها- نیمه تئوکرات‌ها- در جلسه هیئت رئیسه شورای دولتی در رابطه با مسائل تجارت کوچک را آغاز کرد. او نگران آن بود که چطور مالیات بر تجارت کلان را کاهش دهد. گویا، این مانع اصلی رشد اقتصادی است. این منطق فردی است که حتی برای یک سال هم شرکت بزرگی را اداره نکرده است.

راه توده ۱۷۵ ۰۵,۰۵,۲۰۰۸